

Un personatge nou per a un gènere antic

Lescriptor nord-americà Frederic Tuten, autor de *Les aventures de Mao en la llarga marxa* (1977), *Tallien* (1989) i assidu en publicacions com el *New York Times* i *Vogue* amb temes d'art i cinema, és l'autor d'aquesta "pèrdua d'innocència", com en diuen els crítics, que experimenta Tintín en les noves aventures de *Tintín en el Nou Món*, elegit llibre de l'any (1993) pel *New York Times*.

Després de l'èxit aconseguit a casa seua, on el llibre ha estat, i encara ho és, un *best seller*, Frederic Tuten ha anunciat que visitarà Madrid el proper 10 d'abril per presentar i co-

Després de divuit anys sense notícies de Tintín, ara troba el seu lloc entre els personatges de La muntanya màgica de Thomas Mann.

mentar *Tintín en el nou món*, llibre que ja es pot trobar arreu de l'estat en les dues versions, catalana i castellana, publicades per Muchnik Editores. L'escriptor, una vegada arribat a Madrid, passarà la vesprada del 10 d'abril a la llibreria-centre cultural FNAC, on, a banda de parlar del llibre, signarà alguns exemplars de l'obra, que molts crítics han titllat d'"explosiva". Una autora com l'americana Susan Sontag (*The Volcan Lover*) ha escrit: "Tuten fa ací el seu viatge més ambiciós i inspirat. Adore la manera com la història esdevé profunda a mesura que avança. Adore la seua musicalitat, la seua tristor i el seu humor inventiu. M'emocionen el seu art i la seua saviesa". Un llibre que Oscar Hijuelos, autor de *Los reyes del mambo tocan canciones de amor*, considera jugar, savi i original, que pot ser assaborit per tots els amants de la imaginació". D'altra banda, Julieta Lionetti, editoia de Muchnik Editores, ha parlat en successives ocasions de l'obra com "un dels textos més malenconiosos i lúcids que l'editorial ha proposat en els darrers anys".

La novel·la, de 248 pàgines i un preu de 2.000 pessetes, compta amb unes il·lustracions de luxe. Rod Lichtenstein, un dels artistes creadors de l'art pop, ha estat l'encarregat de donar color a aquestes aventures. Muchnik Editores s'ha reservat els drets de tan prestigioses il·lustracions, il·lustracions que apareixen també en la traducció al català de Mireia Porta i en la castellana d'Adan Kovacsics.

"La traducció ha estat complicada en determinats moments", comenten Mireia i Adan. Tots dos coincideixen en el fet que han trobat problemes per treballar, especialment a l'hora de traduir els diàlegs dels personatges que acompanyen aquesta vegada Tintín en les seues aventures, i que són extrets de *La muntanya màgica* de Thomas Mann.

El llibre de Tuten tradueix a l'anglès els diàlegs d'aquests personatges, en alemany en l'obra de Mann. Els traductors al català han confessat que s'han trobat amb certs problemes a l'hora de desxifrar l'anglès embullat de l'adaptació dels diàlegs.

En *Tintín en el nou món* Tuten mostra un

costat bastant insòlit del personatge que Hergé creà. El nen-detectiu i periodista s'endinsa en un món més cruel on viu un amor apassionat, i tota una aventura sexual. Entra en contacte amb la lluita de classes, la mort, etc. Com? Mitjançant unes memòries que Tintín ha decidit escriure amb molta intensitat i entusiasme després d'haver abandonat la professió detectivesca. L'escenari és ben diferent als fins ara coneguts. Acostumat a viatjar en trens de luxe i entre ambients senyorials quan vivia en el còmic, Tintín es trasllada a Machu Pichu, un país tercermundista amb uns problemes econòmics i socials molt allunyats d'aquells àmbits d'elit i senyorials per on solia desfilars el Tintín de sempre. Segons Jonathan Coe, amb aquest salt, Tuten aconsegueix, "un miraculós alliberament dels quaranta anys de pre-adolescència de Tintín, que ara serà sotmès a un ràpid i masegat ritm, el de passar a adult".

En aquesta ocasió, a més dels habituals companys de viatge, el capità Haddock i el terrier Milú, Tintín travarà amistat amb nous personatges, els de l'obra mestra de Thomas Mann, *La muntanya màgica*: el decadent Peeperton, la seua amant Claudia Chauchat i els dos antagonistes, Settemberini, un home amb una concepció humanista del món i la vida, i Herr Naptha, de caràcter autoritari i inflexible. La intenció de l'autor, tal com ell mateix ha anunciat, ha estat col·locar el jove Tintín al bell mig de totes les discussions i batalles intel·lectuals dels protagonistes de l'obra mestra de Mann. Tintín, nen-detectiu fins al moment, s'encara de sobte a les idees i a la gent que el pot canviar, fer-lo créixer com a persona i tornar-lo vital, apassionat, sexual.

Un projecte d'amics, un diàleg inacabat. Va ser en 1972 quan Tuten entrà en contacte amb Georges Rémi, ortònim d'Hergé. Tuten vivia a París llavors, Hergé a Brussel·les, ciutat que l'escriptor començà a visitar molt sovint per tal d'anar a casa del dibu-

En aquesta ocasió, a més dels habituals companys de viatge, el capità Haddock i el terrier Milú, Tintín travarà amistat amb nous personatges, els de l'obra mestra de Thomas Mann, 'La muntanya màgica': el decadent Peeperton, la seua amant Claudia Chauchat i els dos antagonistes, Settemberini, un home amb una concepció humanista del món i la vida, i Herr Naptha, de caràcter autoritari i inflexible.

xant. Eren ja els darrers anys de vida d'Hergé, i, a poc a poc, hi va nàixer una gran amistat. Hergé acabà atorgant a Tuten els drets per a utilitzar els seus famosos personatges en una novel·la com un pacte. Un projecte d'amics. D'aquest pacte ha eixit una concepció nova del jove Tintín. Hergé era l'home sever i recte que havia creat un fill immaculat. Tuten ha capgirat aquestes virtuoses qualitats del jove i el deixa al bell mig d'un món lleig i cruel on Tintín haurà de descobrir per ell mateix que té un cor amb dues cares diferents.

Què diria Hergé de tot açò? No ho sabem, potser arà s'hi repensaria o potser se sentiria atret per aquesta imprevisible metamorfosi. Siga com siga, el propòsit de Frederic Tuten, com ell ha confessat, no era altre que acomiadar-se formalment del seu amic amb un "diàleg inacabat i interromput entre tots dos".

Alguns crítics han concidit a afirmar que aquest canvi ja anava insinuant-se tant per part d'altres autors com per part del mateix Hergé. El 1991, l'editorial francesa Carton Comics va publicar en diversos països d'Europa el còmic *La vida sexual de Tintín* del dibuixant Vidon. Tota una varietat de *ménages* sexuals entre els personatges de Hergé i ell mateix. La viuda d'Hergé va presentar una demanda judicial que no va prosperar, ja que el mateix autor, en els darrers anys de la seua vida, va fer un intent de traure el personatge de la seua beatífica actitud; així, en 1976 creà *Tintín i els pícars*. Ell mateix va fer descendir la seua criatura de les actituds filofeixistes dels primers àlbums a un Tintín pacifista.

Dolç o cruel, un tant feixista o revolucionari, els incondicionals de Tintín no deixaran passar l'oportunitat d'aquestes noves aventures tan agosarades que ens promet Frederic Tuten. Els fans continuaran al seu costat, alguns fins i tot dormint amb pijames il·lustrats amb les imatges que han fet d'aquest personatge un dels més famosos de la història del còmic.

Lourdes Toledo